

## Iedere stad een bruisende stad...

Is het in onze tijd mogelijk van de stad een veilige plaats te maken waar het goed toeven is en ieder tot zijn recht komt? Wat kan van de anonieme stad vol tegenstellingen een plaats maken van goed samenleven? De stad was van oudsher de plaats waar mensen met al hun verschillen één samenleving vormden. Een voortdurende uitdaging! Want verbondenheid en geborgenheid ontstaan niet vanzelf. Komen anderen die niet verstoren? Zijn de verschillen niet te groot?

Begin mei 2016 vormden zo'n 250 mensen in ons land met elkaar een soort experimentele stad. De opdracht: bouw met elkaar een kleine stad op waar jong en oud in harmonie samenleven. Het experiment slaagde. Mensen van heel verschillende achtergrond, overtuiging, huidskleur en leeftijd ervoeren de kracht van verbondenheid. Maar is het nu ook een bruikbaar concept voor 'echte' steden?

*door Michel Bronzwaer*

### Een bruisende stad

Het werd een bruisend experiment daar op het voormalig abdijterrein Mariënkroon in Nieuwkuijk. Gedurende vier dagen werd er gekookt, gesport, gespeeld, gepoetst, gebeden en gefeest. Net als in een grote stad. Alles in een sfeer van grote verbondenheid. Niemand was alleen. Verveling bestond niet.

Maar is zo'n ervaring van eenheid wel denkbaar in onze anonieme, moderne steden? Kan in een samenleving-in-het-groot wat in een samenleving-in-het-klein kan? Kan zo'n blijdschap en verbondenheid wel iets zijn voor de 'grote buitenwereld'? Daar hebben immers niet alle mensen even goede bedoelingen. Daar krijg je te maken met belangentegenstellingen, met problemen van allerlei soort. Eenheid en harmonie realiseren is een enorme opgave.

Hoe bewaar ik in het samenzijn met anderen mijn autonomie en mijn privacy, maar ook weer zonder in eenzaamheid te belanden? Als mensen hebben we behoefte aan gemeenschap en zijn we afhankelijk van elkaar, maar tegelijk beperkt de ander onze vrijheid. We willen één zijn, maar we willen ook zelfstandig zijn en erkenning krijgen voor het unieke van mijn eigen ik.

Hoe persoonlijke vrijheid verzoenen met sociaal leven? Er zijn tal van politieke filosofieën die antwoorden formuleren op deze vraag. Bekend was de aanpak van de oude Grieken: zij richtten een *polis*, een stad in. Als ieder zijn plichten nakomt, ontstaat het gemeenschappelijke goed, het algemeen welzijn. Dan kan iedereen in de samenleving tot groei en bloei komen. Maar daar zijn *deugden* voor nodig, die je moet oefenen en beoefenen. Van die term *polis* stamt ons woord politiek. Politiek bedrijven is de zorg voor het algemeen welzijn.

Chiara Lubich was geen politiek filosofe, maar ze heeft op basis van haar ervaring wel een duidelijke visie op de politiek uitgesproken. Voor haar is politiek niet enkel de zorg voor het algemeen welzijn; zij definieert politiek nog krachtiger: *politiek is de liefde van alle liefdes*. Om de liefde en het geluk in alle relaties tussen de mensen in de stad mogelijk te maken, heb je de

nog grotere liefde nodig van mensen die het goede willen opbouwen en zich daar met grote liefde en opoffering aan wijden. Hiermee wordt meteen de verheven roeping van politici duidelijk: een roeping van onkreukbaarheid en oog voor het welzijn van allen.

### **Burgers...**

Het voorstel dat Chiara doet komt niet voort uit theorie: haar ideeën putte zij uit het praktische leven en bracht zij terug naar concreet handelen: 'Heb je naaste lief als jezelf'. Samen met haar vrienden en vriendinnen in Trente maakte ze mee hoe in hun stad een kleine sociale omwenteling ontstond: ze deelden met de armen en met elkaar wat ze hadden, goederen en noden. Ze ervoeren geen gemis. Integendeel, ze ervoeren eenheid en een volheid van leven. Persoonlijk en gezamenlijk.

Wat in het klein gebeurt door de wederzijdse liefde is misschien niet meteen op grote schaal realiseerbaar in de stad met al haar tegenstellingen en verscheidenheid. Maar toch, wat kan er gebeuren als zo'n manier van leven ook in echte steden beleefd wordt en meer en meer gemeengoed wordt?

Dat inzet van burgers niet onopgemerkt blijft, bleek toen de gemeente Heusden begin dit jaar de gemeenschap van Mariënkroon uitriep tot 'burgers van het jaar' vanwege de opvang van vluchtelingen op eigen terrein.

Ook een kleine groep mensen kan het verschil maken. Woorden, ideeën of filosofieën zullen mensen niet gemakkelijk veranderen; maar mensen worden altijd geraakt als ze ervaren dat er aandacht en eenheid is.

*Van 5 tot en met 8 mei 2016 organiseerde Focolarebeweging Nederland vier ontmoetingsdagen voor jong en oud rond deze vragen. Onder de titel "Een bruisende stad" werd het in de voormalige abdij Mariënkroon in Nieuwkuijk een ervaring van gesprek en ontmoeting, vieringen, rust en bezinning, cultuur en natuur, werk, spel en vermaak voor mensen van alle leeftijden en levensovertuigingen.*